

Tillsynsplan för efterlevnad av den nationella strategin för miljöbalkstillsynen

Aktuella preciseringar från centrala myndigheter för tillsynsåret 2023	Planerar att genomföra/delta
MILJÖFARLIG VERKSAMHET - FOKUSOMRÅDE	
Uppdaterade miljöbalkstillstånd	
Tillsynsmyndigheterna kartlägger gällande tillstånd för miljöfarliga verksamheter meddelade enligt miljöskyddslagen och miljöbalken och omfattningen av ändringar sedan tillstånd gavs. Kartläggningen utgår från den mall som Naturvårdsverket tillhandahåller. (2022-2023)	Deltar enligt strategin
Senast under 2023 har samtliga tillsynsmyndigheter genomfört en kartläggning av miljöfarliga tillsynsobjekt som omfattas av tillstånd som har meddelats med stöd av miljöbalken och miljöskyddslagen samt omfattningen av ändringar sedan tillstånd gavs.	Deltar enligt strategin
Fordonstvättar och fordonsverkstäder	
Tillsynsmyndigheterna använder det nationella handläggarstödet för att hitta de verksamheter som har störst potentiell miljöbelastning. (2023)	Deltar enligt strategin
Tillsynsmyndigheterna deltar i en nationell tillsynskampanj avseende fordonstvättar och/eller fordonsverkstäder (nov 2023 - maj 2024)	Deltar enligt strategin
Kvalitetssäkrad kontroll - utsläpp till vatten	
Tillsynsmyndigheterna genomför tillsyn på tillstånds- och/eller anmälningspliktiga avloppsreningsverk avseende egenkontroll och/eller kontrollprogram för att bedöma aktualitet och regelefterlevnad gällande flödesmätning, provtagning och ställningstaganden som görs.	Deltar enligt strategin
Tillsynsbesök ska genomföras på tillståndspliktiga avloppsreningsverk med fokus på flödesmätning och provtagning.	Deltar enligt strategin
Små avlopp	
Tillsynsmyndigheterna förbereder för riskbaserad tillsyn av små avlopp genom komplettering och uppdatering av digitala ärendehanteringsregister (2022-24). Målet är som minst att alla små avloppsanläggningar registreras och koordinatsätts, även om det saknas specifika uppgifter i övrigt om anläggningen.	Deltar delvis
Återkommande planerad tillsyn av små avloppsanläggningar utförs baserat på riskklassning där de avloppsanläggningar prioriteras som har störst negativ påverkan på människors hälsa och miljön.	Prioriteras bort av resursskäl

Dagvatten	
<p>Tillsynsmyndigheterna inhämtar information om den kommunala va-huvudmannens egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen utifrån följande frågor (som kan ställas via mail):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utförs någon egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen och dess olika anläggningsdelar, såsom ledningsnät och dagvattenanläggningar inom anläggningen? (Ja eller Nej, eller mer utförligt beskrivet) • Vilket år utfördes egenkontrollen senast? • Senaste dokumenterad egenkontroll begärs in, alt. om egenkontrollen inte finns dokumenterad o kort beskrivning av utförd men ej dokumenterad egenkontroll begärs in. • Med vilken regelbundenhet utförs egenkontrollen? <p>Ambitionsnivån i tillsynsaktiviteten är att samtliga Sveriges kommuner (därav ambitionsnivån 100 %) ska komma upp i en minsta gemensamma lägsta nivå vad gäller kännedom om VA-huvudmannens egenkontroll av den allmänna dagvattenanläggningen. Det genom att ställa ovanstående frågor och få svar, som senare kan utgöra underlag inför besvarande av Naturvårdsverkets uppföljning av fokusområdet.</p>	Deltar enligt strategin
Växtnäringsläckage från jordbruk och hästgårdar	
<p>Val av tillsynsobjekt ska utgå från en riskbedömning där verksamhetens möjliga påverkan på vattenförekomsten ska ha företräde, oavsett inriktning på jordbruksverksamheten (djurhållande verksamhet/växtodlingsgård). (2022-2024)</p>	Deltar delvis
<p>Tillsynsmyndigheterna prioriterar tillsyn av jordbruksverksamheter och hästgårdar som ligger utmed vattenförekomster där miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte uppnås idag. (2022-2024)</p>	Deltar delvis
<p>Tillsynsmyndigheterna använder sig av de nationellt framtagna checklistorna för tillsyn i fält samt växtnärings tillsyn på hästgårdar. (2022-2024)</p>	Deltar delvis
<p>Tillsynsmyndigheterna tar del av våra digitala utbildningar inom växtnäringsområdet. (2023-2024)</p>	Deltar enligt strategin
Energihushållning	
<p>Energimyndigheten initierar en nationell samverkansgrupp tillsammans med Naturvårdsverket, där även några representanter från tillsynsmyndigheterna (kommunerna och länsstyrelserna) erbjuds att ingå. Samverkansgruppen kan, med utgångspunkt i respektive myndighets ansvarsområde, exempelvis komma att (2022-2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ta fram en gemensam plan för tillsynsvägledning under strategiperioden, • gå igenom och sammanställa befintlig vägledning och • ta fram metoder för samarbete mellan tillsynsmyndigheterna, tillsynsvägläddande myndigheter och andra aktörer. <p>Tillsynsmyndigheterna bedriver systematisk energitillsyn utifrån följande steg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll när det gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen. • miljöbalkens hänsynsregler om energihushållning och användning av förnybara bränslen. <p>Tillsynen kan anpassas utifrån tidigare tillsynserfarenheter och hur långt tillsynsobjekten kommit i sitt arbete genom att exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifiera och prioritera tillsynsobjekt med stor energihushållningspotential och/eller bristande egenkontroll. • Där det bedöms skäligt förelägga om energikartläggning och energihushållningsplan. • Där det bedöms skäligt förelägga om utredning eller åtgärder. 	<p>Prioriteras bort av resursskäl</p> <p>Deltar delvis</p>

AVFALL - FOKUSOMRÅDE	
Illegal avfallshantering	
Länsstyrelser och kommuner ökar inom ramen för sina tillsynsuppdrag sin samverkan vid tillsyn av avfallstransporter. Länsstyrelser anordnar myndighetsgemensam tillsyn där den aktuella kommunen för tillsynsinsatsen bjuds in. Under 2022 tar Naturvårdsverket tillsammans med Länsstyrelserna fram tillsynsvägledning i form av handläggarstöd och rollfördelning, avseende tillsyn på nationella avfallstransporter.	Deltar delvis
Kommuner identifierar ett riskbaserat urval av åkerier och avfallsanläggningar för tillsyn på avfallstransporter.	Deltar enligt strategin
Tillsynsmyndigheter deltar vid myndighetsgemensam tillsyn för att kontrollera avfallstransporter.	Deltar enligt strategin
Vid tillsyn på de utifrån risk utvalda åkerier som transporterar avfall kontrolleras transporttillstånd och de villkor som tillståndet omfattar, rutiner för upprättande av transportdokument, anteckningsskyldighet samt kontroll av uppgifter i avfallsregistret.	Prioriteras bort av resursskäl
Vid tillsyn på de utifrån risk utvalda avfallsanläggningar som har gjort anmälan eller har tillstånd enligt miljöbalken kontrolleras transportörernas tillstånd och transportdokument samt registrering i avfallsregistret vid inkommande och utgående transporter av avfall. Genomförs under 2023.	Deltar enligt strategin
Kommuner genomför uppsökande tillsyn med fokus på illegal avfallshantering inkl. inventering för att hitta illegal avfallshantering genom exempelvis att kontrollera områden där risken för sådan verksamhet är stor.	Deltar delvis
Vid tillsyn på befintliga verksamheter spåra avfall genom att nyttja avfallsregistret, kontrollera kvitton eller motsvarande dokumentation, i syfte att hitta illegal avfallshantering.	Prioriteras bort av resursskäl
Masshantering	
Naturvårdsverket initierar en tillsynskampanj där länsstyrelsen samordnar kommuner i en gemensam tillsynsaktivitet om mottagningskontroll av massor som hanteras inom olika typer av verksamheter. Tillsynsaktiviteten genomförs i ett antal utvalda kommuner, med syfte att kontrollera att de massor som hanteras (lagras, behandlas) inom verksamheten också stämmer överens med kraven enligt gällande beslut och tillstånd. Aktiviteten genomförs under 2023-2024.	Deltar enligt strategin
Återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall	
Tillsynsmyndigheterna bedriver tillsyn utifrån anteckningsskyldigheten enligt avfallsförordningens 6 kap 5 § och 7 kap 7 §.	Prioriteras bort av resursskäl
FÖRORENADE OMRÅDEN - FOKUSOMRÅDE	
Tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2	
Tillsynsmyndigheter upprättar fastställda handlingsplaner eller motsvarande styrdokument för arbetet med tillsyn av prioriterade förorenade områden.	Deltar delvis
Tillsynsmyndigheter ökar tillsynen av prioriterade förorenade områden. Det leder till ökat antal pågående undersökningar och åtgärder till 31 december 2024 i jämförelse med 1 januari 2022.	Prioriteras bort av resursskäl
Anmälan om avhjälpande åtgärd enligt § 28 i FMH	
Tillsynsmyndigheterna tillförskaffar sig tillräcklig kunskap inom riskbedömningar, representativa halter samt platsspecifika riktvärden.	Deltar enligt strategin

HÄLSOSKYDD - FOKUSOMRÅDE

Inomhusmiljö i bostäder

Kommunerna kartlägger och väljer ut fastigheter/bostäder 2022–2024 inför tillsyn. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)

Deltar enligt strategin

Kommunerna bedriver tillsyn av fastigheter/bostäder där risken för olägenhet för människors hälsa är stor 2022–2024. (Flerbostadshus som till exempel hyresrätter eller liknande boendeformer)

Deltar enligt strategin

Bassängbad

Kommunerna gör tillsynsbesök på anmälningspliktiga bassängbad under 2022–2024. I tillsynen tillämpas Folkhälsomyndighetens allmänna råd (HSLF-FS 2021:11) och tillhörande vägledning om bassängbad.

Deltar enligt strategin

Inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola. Extra fokus under perioden är städning

Kommunerna bedriver tillsyn av förskolor och grundskolor. Extra fokus under perioden 2022–2024 är städning.

Deltar enligt strategin